

## Pár postřehů z lázní

„...lázně...“, slovíčko, které u většiny populace evokuje představu dovolené, spojené s pohodou, klidem, procházkami po kolonádě s pohárkem minerální vody v ruce a sem tam nějakou procedurou, která ovšem ztracené zdraví nenavrátil... Bohužel i mezi odbornou veřejností panuje často názor, že náklady na lázeňskou léčbu zbytečně odčerpávají prostředky, které by mohly být dle jejich názoru využity mnohem ekonomičtěji, např. na vyšší platby pro ambulantní složku nebo nemocnice. Ve skutečnosti však náklady zdravotních pojišťoven na lázeňskou péči nepřesahují 2 % celkových nákladů a dále každoročně klesají. Pokusíme se proto i o pohled z „druhé“ strany, a to z prostředí lázní zaměřených na léčbu nemocí srdce a cév, které se svými 700 lůžky řadí k deseti největším v České republice.

Lázeňská léčba je pro pacienty často spíše nepříjemná, neboť v rámci naší snahy omezovat rizikové faktory způsobující onemocnění srdce a cév učíme klienty pro ně víceméně nepopulární věci – měnit stravovací návyky, redukovat jejich váhu, denně cvičit v tělocvičnách, bazénu, trénovat na cvičných ergometrech, chodnicích, veslech, chodit pod kontrolou kardiometru po určených trasách při tréninkové tepové frekvenci. Po fyziotrických a balneologických procedurách však dochází k výraznému omezení bolestí spojených s předchozími chirurgickými výkony, omezí se bolesti pohybového ústrojí, což následně umožní intenzivnější pohybovou rehabilitaci. Po 4týdenní kardiorehabilitační léčbě dochází ke snížení hodnot lipidů asi o 10 %, k redukcí hmotnosti, zvyšuje se tolerance zátěže.

Kardiokirurgické nebo kardiointenzivní výkony stojí zdravotní pojišťovny až statisíce korun a efekt takto perfektně provedených výkonů je snižován, jestliže není prováděna adekvátní následná odborná kardiorehabilitační péče. Pokud zůstanou lidé doma, nemění zpravidla svůj životní styl, většinou se minimálně pohybují, jsou z velké části svým okolím nabádáni k opatrnosti a nevědí, co si mohou dovolit. Přitom při snížené výkonnosti kardiovaskulárního systému ani moderní medikamentózní léčba není samospasitelná, je třeba zvýšit trénovanost celého organismu, aby se snížily nároky na oběhový systém.

Pro začátek trochu nudné statistiky: za poslední tři roky nám klesly tržby od zdravotních pojišťoven o více než pětinu, přičemž náročnost na odbornost kardiorehabilitace narostla nevyčísitelným způsobem a je velmi odlišná od představ o „typické“ lázeňské péči. V současné době svým personálním i přístrojovým vybavením sneseme srovnání s obdobnými zařízeními v západní Evropě. Velmi úzce spolupracujeme s kardiokirurgickými i kardiologickými klinikami na Moravě, snažíme se realizovat rehabilitaci pacientů buď přímo z „lůžka na lůžko“ nebo alespoň co nejdříve po operaci. Tato práce se nám začíná dařit, a to navzdory všem úskalím (nutnost vypsání návrhu na lázeňskou léčbu, schvalovací proces revizními lékaři pojišťoven, minimální navýšení plateb ze strany pojišťoven, naopak neustále vzrůstající náklady na energie, potraviny, mzdy atd.). Bohužel, zde je systém kardiorehabilitace v naší republice velmi benevolentní. Zatímco v západní Evropě je brán jako standard termín kardiorehabilitace do 14 dnů od operace, pokud není realizován nástup překladelem „z lůžka na lůžko“, a měsíc od operace je brán jako pozdní, u nás se stále setkáváme s klienty i několik měsíců po zákroku a velká část pacientů se do lázní nedostane vůbec. Tak, jako se pacient s kardiovaskulárním onemocněním zajímá o to, zda může absolvovat kardiointenzivní nebo kardiokirurgický výkon, aby se zbavil potíží, tak by se měl ptát, proč nemůže jet do lázní dříve.

Přitom se nabízí pouhá změna systému, ze kterého by následně mohly profitovat všechny zainteresované strany: v první řadě pacient, kterému umožníme zlepšení kvality života, dřívější návrat do aktivního života, nepochybně jsou úspory na výdajích za zdravotní a sociální péči, vždyť je obecně známo, že „investice“ do zdraví se až 7x vrátí ve snížených nákladech na léčbu onemocnění.

Kromě léčebného zaměření lázní na již nemocné pacienty je ze strany klientů stále větší poptávka po kvalitních službách, zaměřených na prevenci a upevňování zdraví. Lidé si stále více uvědomují, že zdraví stojí v žebříčku priorit vždy na prvním místě. Svoji odbornost se nám daří uplatňovat tedy i na poli prevence, přibývá např. populace trpící metabolickým syndromem, tj. zvýšenou hladinou lipidů, glykemií v krvi, nadváhou, zvýšeným krevním tlakem. Těmto klientům nabízíme vyšetření uvedených rizikových faktorů včetně hladiny homocysteinu, komplexní neinvazivní vyšetření kardiovaskulárního systému a následně „návod“, jak tyto rizikové faktory mohou ovlivnit. Aktivní je rovněž poradna pro odvykání kouření, nabízíme komplexní vyšetření sportovcům (včetně spiroergometrie a vyšetření variability srdeční frekvence), využívané jsou rovněž programy na snižování nadváhy apod.

Lázně v západní Evropě se v minulých letech vrhly na wellness pobyty a teď obtížně vracejí do lázní odbornost a medicínu. Naše myšlenka je vyjádřena sloganem „naučte se žít déle“, kdy sice umíme i wellness, aby došlo k „harmonickému vyvážení těla, ducha a duše“, ale k tomu se snažíme zúročit pro profit klienta to, co umíme velmi dobře – právě tu medicínu.

Irena Gladišová, Jiří Leisser

Ing. Irena Gladišová

Výkonná ředitelka, Lázně Teplice nad Bečvou 63, 753 51 Teplice nad Bečvou  
e-mail: i.gladisova@ltnb.cz

**www.internimedicina.cz**  
**www.solen.cz**

*archiv  
na dobré  
adrese*